

Рєзник О. М.
старший оперуповноважений
УПМ ДПА в Сумській області

АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНИЙ ПРОЦЕС В ДІЯЛЬНОСТІ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ

Питання адміністративно-юрисдикційної діяльності в діяльності податкової міліції прямо пов'язано з її статусом як суб'єкта адміністративно-деліктних та адміністративно-правових відносин. Діяльність податкової міліції прямо пов'язана із застосуванням заходів адміністративного примусу і участі в адміністративному процесі.

Д.Н. Бахрах вважає, що адміністративний процес стоїть в ряду з такими юридичними процесами, як кримінальний, цивільний, законодавчий. З одного боку він є видом юридичного процесу, тому йому притаманні всі його ознаки, проте з іншого - це вид управлінської діяльності з такими властивостями: 1) він являє собою різновид владної діяльності суб'єктів виконавчої влади, у тому числі суддів, коли вони розглядають справи про адміністративні правопорушення, та прокурорів; 2) він спрямований на вирішення певних управлінських справ, досягнення юридичних результатів; 3) він урегульований нормами адміністративного права. Особливість адміністративного права, як галузі, полягає в тому, що в ній співіснують матеріальні і процесуальні норми. Завдяки останнім управлінські процедури, реалізація виконавчої влади набувають більшої визначеності, науковості, стають більш демократичними. Отже, процес регулювання сприяє підвищенню ефективності владної діяльності. Державний адміністрації, за Д.Н. Бахрахом, доводиться використовувати владні повноваження під час вирішення найрізноманітніших справ [1, с.154].

Г.І.Петров та В.Д.Сорокін визначають адміністративний процес як урегульований правом порядок вирішення індивідуально-конкретних справ у сфері державного управління виконавчими і розпорядчими органами державної влади, а в передбачених законом випадках та іншими державними та суспільними органами, як діяльність у ході здійснення якої виникають суспільні відносини, що регулюються нормами адміністративно - процесуального права [2, с.277].

Зведення адміністративного процесу тільки до юрисдикційної діяльності органів держави приводить до заперечення застосування процесуальної форми в діяльності інших органів держави. У поширенні процесуальної форми треба бачити її збагачення за рахунок ширшого охоплення, тому зберігаючи свої традиційні властивості, процесуальна форма збагачується і набуває більшої

цінності, оскільки використовується не лише в юрисдикційній, але й в інших сферах державно-правової діяльності [3, с.1].

Адміністративно - юрисдикційний процес - це самостійний юридичного процесу, що визначає порядок здійснення адміністративної юрисдикції і складається з адміністративно-юрисдикційних проваджень опосредтвують реалізацію адміністративної відповідальності, інших примусових заходів і вирішення адміністративно-правових спорів.

Адміністративно-юрисдикційний процес являє собою сукупність проваджень, до яких відноситься і провадження по справах адміністративні правопорушення. Даний вид провадження є найбільше значущим в рамках адміністративно-юрисдикційного процесу. По-перше в його рамках реалізується адміністративна відповідальність за конкретно передбачені види правопорушень, по-друге, дане провадження є по стрижнем конструкції самого адміністративно-юрисдикційного процесу, по-третє, в нормативному плані він є більш визначенім, оскільки здійснюється кодифікація процесуальних норм, що регулюють дане провадження в КпАП України.

Для характеристики провадження у справах про адміністративні правопорушення важливі статичні та динамічні аспекти цього поняття. Перший пов'язується з поняттям самостійного процесуального інституту тобто сукупності правових норм, що визначають порядок реалізації адміністративної відповідальності. У динаміці провадження у справах адміністративні правопорушення виражається в адміністративно - процесуальних правовідносинах, в рамках яких розвивається матеріально - правове відношення адміністративної відповідальності, реалізуються правові обов'язки учасників провадження у справах про адміністративні правопорушення. Такий підхід дозволив позначити як нормативні рамки (основу) даного провадження, так і розкрити фактичну реалізацію процесуальних норм.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення пов'язується завжди з діяльністю конкретних державних органів та посадових осіб.

Органи податкової міліції як суб'єкти адміністративних правовідносин є органом виконавчої влади, діють за дорученням держави, здійснюють його найважливіші функції у сфері економічної безпеки держави.

Податкова міліція є єдиною незалежною і централізованою системою, створеною для виявлення, попередження і припинення податкових злочинів і правопорушень. Як орган виконавчої влади, вона наділена владними повноваженнями, має відповідної компетенції, має свою управлінську структуру і правовий характер зв'язків, територіальний масштаб діяльності, визначений

порядок роботи і регламентовані методи, являє собою структурний елемент механізму держави.

Діяльність органів податкової міліції охоплює не тільки питання боротьби з правопорушеннями у сфері податкових правовідносин, а й пов'язана зі здійсненням ряду функцій щодо виявлення, попередження та припинення порушень валютного і фінансового законодавства, а також щодо дотримання вимог ряду інших законодавчих та нормативно-правових актів, регулюють відносини в різних галузях підприємницької діяльності.

Нині в Україні є нагальна потреба у прийнятті Адміністративно - деліктного кодексу України, у яому необхідно розширити адміністративну юрисдикцію органів податкової міліції.

Разом з тим, аналіз ситуації, що склалася в сфері економіки, і, зокрема, пов'язаної податковою сферою, наповненням доходної частини бюджету, свідчить, що в даний час податкові злочини і адміністративні правопорушення за своїми соціальними та економічними наслідками, взаємозв'язком з іншими економічними злочинами представляють собою реальну загрозу економічній безпеці держави. Досвід роботи податкової міліції свідчить, що без належної взаємодії як правоохоронних органів, так і федеральних органів законодавчої і виконавчої влади забезпечення економічної безпеки не вирішити. Прикладені в даний час правоохоронними органами зусилля вимагають також законодавчої та фінансової підтримки та якнайшвидшої розробки і затвердження довгострокової цільової програми забезпечення національної економічної безпеки.

Корінна реформа всієї правоохоронної системи в умовах побудови правової держави, демократизації суспільних відносин, посилення судового контролю за виконавчою владою неминуче призведе до посилення ролі таких конституційних принципів адміністративного права як законність, пріоритет прав і свобод людини і громадяніна, гуманізм.

Список використаних джерел

1. Бахрах Д.Н. Административное право. - М.: Изд-во БЕК, 199 С. 154
2. Петров Г.И. Советское административное право. - Л.: Изд-во Ленинг. ун-та, 1970. - с.277
3. Спільнік З. Співвідношення понять "адміністративний процес" "адміністративне провадження" //Вісник Львівського університету. Серія юридична. - 2001. - Випуск 36 - 629 с.

Резнік О. М. Адміністративно-юрисдикційний процес в діяльності податкової міліції / О. М. Резнік // Матеріали наук.-практ. конф. [«Проблеми сучасного права»], (Чернігів, 15 квітня 2011 р.). – Чернігів : Інститут історії, етнології та правознавства ім. О. М. Лазаревського, ЧНПУ, 2011. – С. 44.